

Det er heller ikke det, vi diskuterer i dag. Det, vi diskuterer i dag, er at skabe et lovgrundlag, som vi godt vidste, at vi havde som hængeparti, efter at vi vedtog serviceloven.

Problemet er, når man afinstitutionaliserer i det omfang, vi gjorde med serviceloven, hvordan vi så sikrer, at man stadig væk kan intervenere, når et menneske er i gang med at udsætte sig selv for fare. Det var nemt nok tidligere, for der var det knyttet til institutionen, og kunsten har derfor været at undgå at udvide magtbeføjelserne, altså beføjelserne til magtanvendelse. Det er det ene hængeparti, vi havde, og den ene baggrund for lovforslaget.

Den anden baggrund er, at vi jo hele tiden har haft senildemente, hvor vi har haft, om man så må sige, et uklart forhold. Der har givetvis fundet magtanvendelse sted i det omfang, personalet på et plejehjem har villet beskytte den enkelte senildemente. De har så at sige bare gjort det på egen regning og risiko. Og dér synes vi, det er rimeligt, at vi nu etablerer et klart lovgrundlag for, hvordan det så skal foregå.

Jeg vil godt på linje med andre ordførere understrege meget tydeligt, at hensigten med lovgivningen – angivet i formålsparagraffen – ikke er at udvide området for tvang. Og det tror jeg er vigtigt at få sagt, også når det efterfølgende skal tolkes. Det er måske også vigtigt, når vi skriver betænkning for lovforslaget, at det står mejslet ind.

Når jeg siger det, er det, fordi vi tidligere har troet, at vi vedtog noget, som så blev tolket i en anden retning. Jeg tror, det er ganske afgørende at understrege, at hensigten ikke er at udvide det område, hvor der udøves tvang. Hensigten er at kunne hjælpe mennesker, der har brug for hjælp, og det er så det, vi regulerer med lovforslaget her.

Vi understreger, at hensigten er, at magtanvendelse kun må ske, når det er absolut nødvendigt. Vi understreger, at den skal stå i et rimeligt forhold til det, der søges opnået med magtanvendelsen, og endelig at magtanvendelsen skal udøves så kortvarigt og så skånsomt som muligt. Det ses også meget tydeligt af den udtømmende liste, hvor der kan være tale om magtanvendelse: alarmsystem og fastholdelse, hvis man er til fare for sig selv og andre, samt tilbageholdelse i egen bolig.

Der er bygget et ankesystem op, hvor det sociale nævn generelt skal godkende foranstaltninger imod den pågældendes vilje, og i tilfælde af anbringelse i en bolig uden samtykke skal

personen eller sagen sikres bistand fra en advokat. Dermed synes jeg også, at vi har bestræbt os på så vidt muligt at sikre en stor retssikkerhed, når vi anvender magt som beskyttelse af den enkelte.

Derudover er det understreget i lovforslaget, at den nødvendige omsorg og pleje aldrig kan erstattes af hverken tekniske løsninger eller magtanvendelse. Det tror jeg altså også er ret vigtigt at få sagt. Vores entydige erfaring, som fru Karen Klint gjorde rede for, når det gælder yngre psykisk handicappede – eller psykisk funktionshæmmede, som de hedder nu – og når vi taler om senildemente, er, at hvis personale-normeringen er god nok, og hvis de bygningsmæssige rammer er gode, så nedsætter vi dramatisk behovet for at anvende magt.

Det må så modsat også betyde, at enhver magtanvendelse, der bliver anvendt, uden at man udtømmende har anvendt muligheden for via bedre personalenormering eller andre ting at klare et problem, ikke er i overensstemmelse med loven. Det er den modsatte tolkning. Og den tror jeg så også det er vigtigt at få understreget her.

Jeg vil runde af med at sige, at vi vil bruge udvalgsarbejdet til endnu en gang at undersøge det, for det er vanskeligt det her. Det er også derfor, det har været så længe undervejs. Det er derfor, vi har arbejdet så meget med det. Vi vil undersøge, om vi nu også udtømmende har nået at lukke alle de ender, som jeg tror et flertal af ordførerne gerne vil have lukket. Det vil vi afdække under udvalgsarbejdet.

I øvrigt støtter vi lovforslaget.

Inge Refshauge (DF):

Lovforslaget her giver en bedre retssikkerhed i forhold til selvbestemmelsesretten for mennesker, der grundet nedsat psykisk funktionsevne er ude at stand til at tage egne beslutninger om deres liv. Det giver ligeledes bedre retningslinjer for magtanvendelse fra personalet, der yder omsorgen.

Lovforslaget lægger op til at afgrænse formerne for magtanvendelse og indgrib i bestemmelsesretten. Der gives retsgaranti i form af de krav, der stilles for at iværksætte fiksering, tilbageholdelse i boligen, brug af diverse beskyttelsesmidler – såsom pejlesystemer m.v. – til psykisk syge og demente personer og ligeledes retsbeskyttelse ved anbringelse i særlige boformer, hvis dette skal ske uden samtykke fra eventuel værge.